

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**INFORMACIJA
O INVESTICIJAMA U PERIODU 2013-2018. GODINE PO KANTONIMA
U FEDERACIJI BIH**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Sarajevo, januar/siječanj 2020. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:
Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Koordinacija i obrada:
SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA
e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:
Ermina Ćatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:
Emina Kašmo, dipl. ecc.

Priprema i obrada:
Feriha Uzunović, dipl. ecc.
Edin Trgo, elektrotehničar elektronike

Sadržaj

Uvodne napomene.....	4
<i>OSTVARENE INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH</i>	5
1. Ostvarene investicije u periodu 2013–2018. godine	5
2. Ostvarene investicije u 2018. godini	7
3. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010.	11
4. Ostvarene investicije-izvedeni pokazatelji	15
Rezime.....	16

Uvodne napomene

Informacija ima za cilj da da globalni osvrt na ukupne ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u Federaciji BiH (FBiH), sa akcentom na Kanton Sarajevo.

Informacija pored uvodnih napomena i rezimea, sadrži i dio o ostvarenim investicijama, investicije u nova stalna sredstva za 2018. godinu, tehnička struktura ostvarenih investicija prema KD BiH 2010.

Na kraju se daje pregled ostvarenih investicija po stanovniku u kantonima i u Federaciji BiH.

Informacija je urađena na bazi Statističkog biltena br. 301, Investicije u stalna sredstva u Federaciji Bosne i Hercegovine 2018. koji je objavljen u decembru 2019. godine. Federalni zavod za statistiku u ovom biltenu publikuje konačne podatke o investicijama u stalna sredstva za 2018. godinu prema KD BiH 2010. koja je usklađena sa evropskom klasifikacijom NACE Rev. 2.

Pregled kantona

Oznaka	Puni naziv
1. USK	Unsko-sanski kanton
2. PK	Posavski kanton
3. TK	Tuzlanski kanton
4. ZDK	Zeničko-dobojski kanton
5. BPK	Bosansko-podrinjski kanton
6. SBK	Srednjobosanski kanton
7. HNK	Hercegovačko-neretvanski kanton
8. ZHK	Zapadno-hercegovački kanton
9. KS	Kanton Sarajevo
10. K10	Kanton 10

OSTVARENE INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH

1. Ostvarene investicije u periodu 2013–2018. godine

Ostvarene investicije, odnosno vrijednost efektivno izvršene izgradnje i nabavke objekata, opreme i ostalih investicionih ulaganja na području Kantona Sarajevo u periodu 2013-2018. godine iznose 5.703,5 miliona KM i to je 34,3% ukupno ostvarenih investicija na području Federacije BiH.

Tabela 1. Ukupno ostvarene investicije u FBiH (u 000 KM)

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije						Ukupno 2013-2018
	2013.	2014.	2015	2016	2017	2018	
1. USK	100.481	109.863	114.761	137.174	118.721	158.558	739.558
2. PK	18.025	73.671	33.397	29.917	72.987	37.333	265.330
3. TK	434.988	388.147	460.557	401.417	368.083	431.949	2.485.141
4. ZDK	375.464	387.708	329.478	355.436	443.055	471.033	2.362.174
5. BPK	29.716	39.239	35.835	28.550	27.551	36.759	197.650
6. SBK	255.277	214.540	194.281	230.395	202.002	205.984	1.302.479
7. HNK	303.813	335.327	301.070	259.021	267.944	295.797	1.762.972
8. ZHK	159.831	149.101	128.972	117.581	127.133	160.659	843.277
9. KS	1.029.177	1.111.941	819.914	850.717	862.447	1.029.346	5.703.542
10. K10	39.779	33.297	31.279	33.102	193.736	114.164	445.357
Nerasp. Inv.	96.970	82.702	79.029	73.341	82.487	95.060	509.589
F BiH	2.843.521	2.925.536	2.528.573	2.516.651	2.766.146	3.036.642	16.617.069

Godišnje promjene ostvarenih investicija daju se preko indeksa u Tabeli 2.

Tabela 2. Indeksi ostvarenih investicija

Kantoni	Indeksi					
	2014/13	2015/2014	2016/15	2017/16	2018/17	2018/13
1. USK	109,3	104,5	119,5	86,5	133,6	157,8
2. PK	408,7	45,3	89,6	244,0	51,2	207,1
3. TK	89,2	118,7	87,2	91,7	117,4	99,3
4. ZDK	103,3	85,0	107,9	124,7	106,3	125,5
5. BPK	132,0	91,3	79,7	96,5	133,4	123,7
6. SBK	84,0	90,6	118,6	87,7	102,0	80,7
7. HNK	110,4	89,8	86,0	103,4	110,4	97,4
8. ZHK	93,3	86,5	91,2	108,1	126,4	100,5
9. KS	108,0	73,7	103,8	101,4	119,4	100,0
10. K10	83,7	93,9	105,8	585,3	58,9	287,0
Nerasp. Inv.	85,3	95,6	92,8	112,5	115,2	98,0
F BiH	102,9	86,4	99,5	109,9	109,8	106,8

U 2018. godini na području Kantona Sarajevo ostvarene investicije su veće za 19,4% u odnosu na 2017. godinu, a u odnosu na 2013. godinu su ostale na istom nivou. Najveći rast ostvarenih investicija u Kantonu Sarajevo je zabilježen u 2018. godine za 19,4%, a najveći pad ostvarenih investicija zabilježen je u 2015. (26,3%)..

Na području Federacije BiH ostvarene investicije veće su za 9,8% u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu.

Najveći rast ostvarenih investicija u Federaciji BiH je zabilježen u 2017. godine za 9,9%, a najveći pad investicija zabilježen je u 2015. godini.

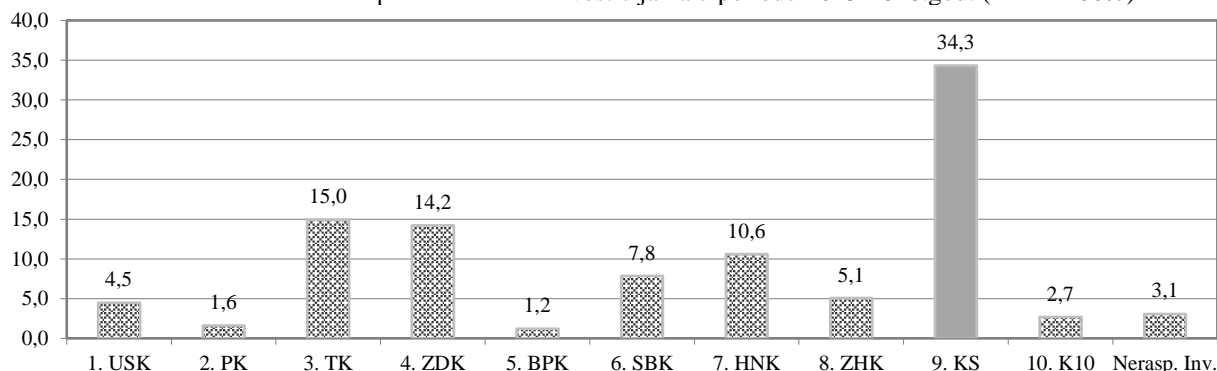
Tabela 3. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama FBiH u (%)

Kantoni	Učešće u %						Ukupno 2013-2018
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017	2018	
1. USK	3,5	3,8	4,5	5,5	4,3	5,2	4,5
2. PK	0,6	2,5	1,3	1,2	2,6	1,2	1,6
3. TK	15,3	13,3	18,2	16,0	13,3	14,2	15,0
4. ZDK	13,2	13,3	13,0	14,1	16,0	15,5	14,2
5. BPK	1,0	1,3	1,4	1,1	1,0	1,2	1,2
6. SBK	9,0	7,3	7,7	9,2	7,3	6,8	7,8
7. HNK	10,7	11,5	11,9	10,3	9,7	9,7	10,6
8. ZHK	5,6	5,1	5,1	4,7	4,6	5,3	5,1
9. KS	36,2	38,0	32,4	33,8	31,2	33,9	34,3
10. K10	1,4	1,1	1,2	1,3	7,0	3,8	2,7
Nerasp. Inv.	3,4	2,8	3,1	2,9	3,0	3,1	3,1
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U ukupno ostvarenim investicijama FBiH u periodu 2013-2018. godine četiri kantona ukupno učestvuju sa 74,1% u ostvarenim investicijama Federacije BiH, Kanton Sarajevo sa 34,3%, Tuzlanski sa 15%, Zeničko-dobojski sa 14,2% i Hercegovačko-neretvanski 10,6% (Graf 1.).

Prema tome, u periodu 2013-2018. godine Kanton Sarajevo ostvaruje najveće učešće u ukupno ostvarenim investicijama Federacije BiH. Bosansko-podrinjski i Posavski kanton ostvaruju najmanje učešće u ukupno ostvarenim investicijama Federacije BiH.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u periodu 2013-2018.god. (FBiH=100%)

Graf 1.

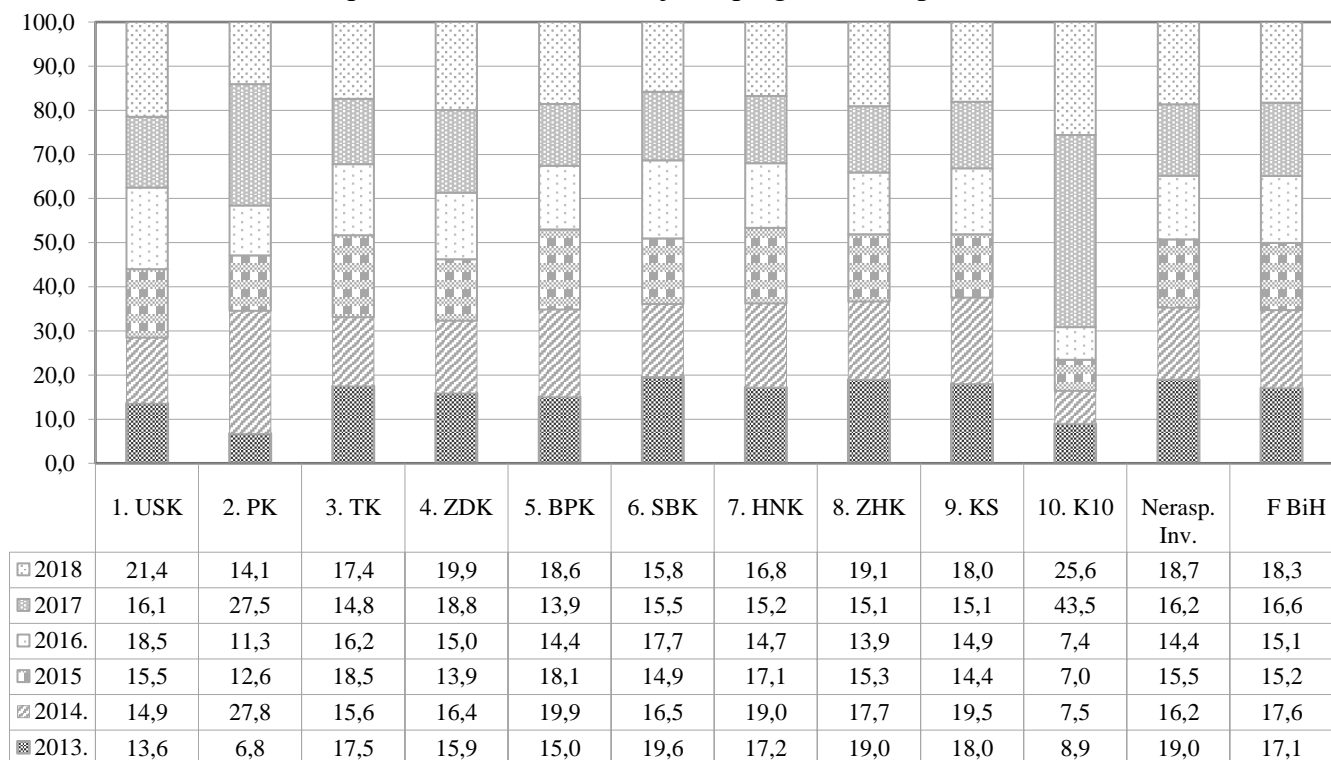
Tokom cijelog perioda, najveće ostvarene investicije su ostvarene u četiri kantona i to:

- u 2013. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 36,2%, Tuzlanski sa 15,3%, Zeničko-dobojski sa 13,2% i Hercegovačko-neretvanski sa 10,7%;
- u 2014. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 38%, Tuzlanski sa 13,3%, Zeničko-dobojski sa 13,3% i Hercegovačko-neretvanski sa 11,5%.
- u 2015. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 32,4%, Tuzlanski sa 18,2%, Zeničko-dobojski sa 13% i Hercegovačko-neretvanski sa 11,9%.
- u 2016. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 33,8%, Tuzlanski sa 16%, Zeničko-dobojski sa 14,1% i Hercegovačko-neretvanski sa 10,3%.

- u 2017. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 31,2%, Zeničko-dobojski sa 16%, Tuzlanski sa 13,3% i Hercegovačko-neretvanski sa 9,7%.
- u 2018. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 33,9%, Zeničko-dobojski sa 15,5%, Tuzlanski sa 14,2% i Hercegovačko-neretvanski sa 9,7%.

U periodu 2013-2018. godine u Kantonu Sarajevo od ukupno ostvarenih investicija u iznosu od 5.703,5 miliona KM, najveće učešće ostvarenih investicija od 19,5% bilo je u 2014. godini, a u Federaciji BiH u iznosu od ukupno 16.617,1 miliona KM najveće učešće je 18,3% u 2018. godini za taj period (2013-2018). Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama dato je na Grafu 2.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama (period 2013-2018=100%)

Graf 2.

2. Ostvarene investicije u 2018. godini

Podaci o ostvarenim investicijama iskazuju se kao ukupno ostvarene investicije i ostvarene investicije u nova stalna sredstva.

Ostvarene investicije predstavljaju vrijednost fizički realizovane izgradnje, izrade ili nabavke novih i polovnih/rabljenih stalnih sredstava tokom godine bez obzira na to jesu li završene i je li izvršena njihova isplata. Ostvarene investicije ne obuhvataju vrijednost kupovine zemljišta, patente, licence i usavršavanje (obrazovanje) osoblja.

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva odnose se na onaj dio stalnih sredstava koji je nabavljen neposredno od izvođača građevinskih radova, odnosno proizvođača opreme ili proizveden u vlastitoj režiji, odnosno ona investicijska dobra koja još nisu bila predmet

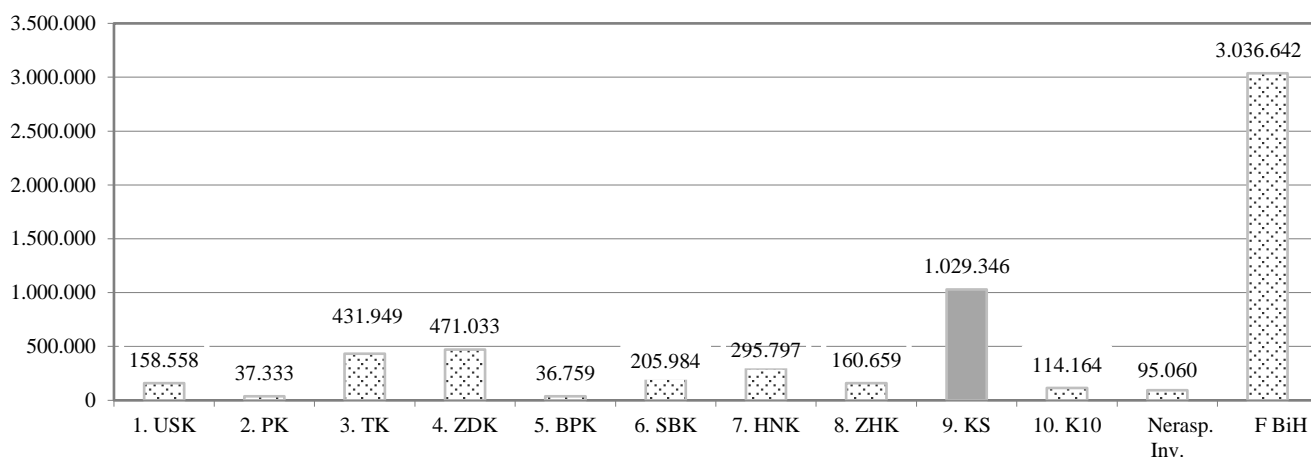
kupoprodaje između neposrednih korisnika tih dobara. Ovdje se uključuje i polovna/rabljena oprema nabavljena u inostranstvu budući da izravno utiče na porast nacionalnog bogatstva u zemlji. Ostala polovna sredstva nisu uključena u ostvarene investicije u nova sredstva. U nabavku novih stalnih sredstava svrstavaju se i investicije u veća poboljšanja postojećih stalnih sredstava.

Prema metodologiji stalna sredstva grupisana su u dvije osnovne grupe: materijalna stalna sredstva i nematerijalna stalna sredstva. U ostvarene investicije u nova stalna sredstva uključeni su troškovi prijenosa vlasništva zemljišta, ali nije uključena vrijednost kupovine zemljišta.

Na području Federacije BiH vrijednost ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2018. godini iznosi 3.036,6 miliona KM, a vrijednost ostvarenih investicija u materijalna stalna sredstva iznosi 2.844,8 miliona KM (Tabela 4.)

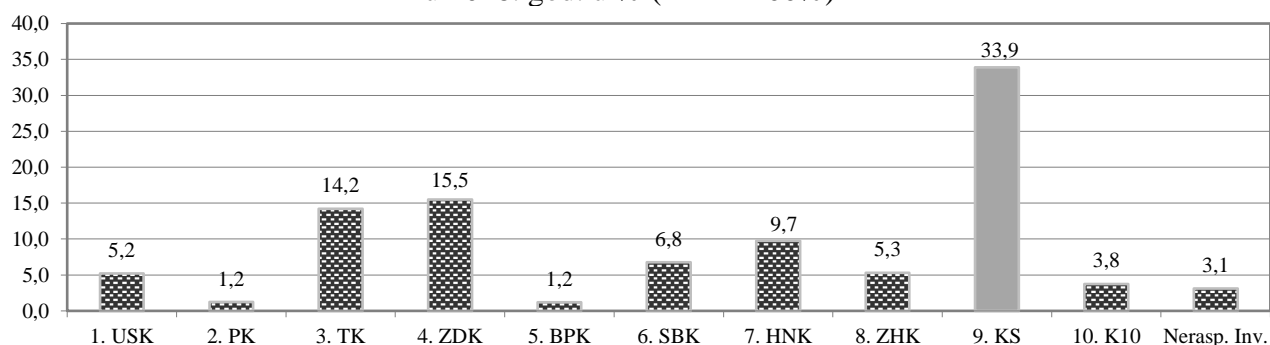
U 2018. godini ostvarene investicije u nova stalna sredstva u Kantonu Sarajevo iznose 1.029.346 miliona KM i čine 33,9% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Federacije BiH.

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u 2018. god. u 000 KM

Graf 3.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva u 2018. god. u % (FBiH=100%)

Graf 4.

Ostvarene investicije u materijalna stalna sredstva na području Kantona Sarajevo iznose ukupno 956.899 miliona KM, a u nematerijalna stalna sredstva i troškove prijenosa vlasništva zemljišta 72.447 KM.

Tabela 4. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u 000 KM)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Ostalo			Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	
1. USK	82.315	72.580	1.585	1.950	128	158.558
2. PK	22.778	14.014	308	221	12	37.333
3. TK	165.049	244.784	15.234	5473	1.409	431.949
4. ZDK	235.166	218.217	5.284	12085	281	471.033
5. BPK	7.916	28.260	217	358	8	36.759
6. SBK	93.182	103.396	2.968	6406	32	205.984
7. HNK	129.854	144.171	2.415	19.328	29	295.797
8. ZHK	58.285	97.121	416	4.748	89	160.659
9. KS	499.784	457.115	3.615	63.757	5.075	1.029.346
10. K10	23.158	89.392	959	614	41	114.164
Nerasp. Inv.	51.133	7.101		36.826		95.060
F BiH	1.368.620	1.476.151	33.001	151.766	7.104	3.036.642

U tehničkoj strukturi ostvarenih investicija u nova stalna sredstva dominiraju strojevi, oprema i transportna sredstva, građevinski radovi i nematerijalna stalna sredstva.

Tabela 5. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Ostalo			Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	
1. USK	6,0	4,9	4,8	1,3	1,8	5,2
2. PK	1,7	0,9	0,9	0,1	0,2	1,2
3. TK	12,1	16,6	46,2	3,6	19,8	14,2
4. ZDK	17,2	14,8	16,0	8,0	4,0	15,5
5. BPK	0,6	1,9	0,7	0,2	0,1	1,2
6. SBK	6,8	7,0	9,0	4,2	0,5	6,8
7. HNK	9,5	9,8	7,3	12,7	0,4	9,7
8. ZHK	4,3	6,6	1,3	3,1	1,3	5,3
9. KS	36,5	31,0	11,0	42,0	71,4	33,9
10. K10	1,7	6,1	2,9	0,4	0,6	3,8
Nerasp. Inv.	3,7	0,5	0,0	24,3	0,0	3,1
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U strukturi materijalnih stalnih sredstava Federacije BiH učešće Kantona Sarajevo u građevinskim radovima je 36,5%, u strojevima, opremi i transportnim sredstvima 31,0%, u biološkim sredstvima 11,0%, proizvodi intelektualnog vlasništva 42,0% i u troškovima prijenosa vlasništva je 71,4%.

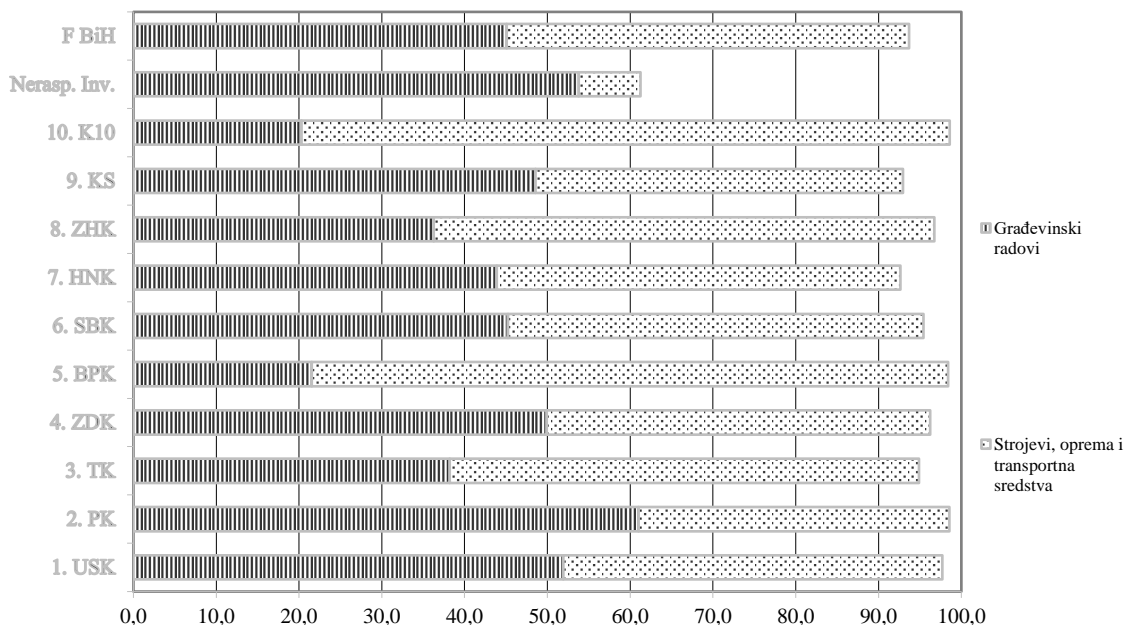
Tabela 6. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva		Biološka sredstva	Proizvodi intelektualnog vlasništva	Troškovi prenosa vlasništva	Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva				
1. USK	51,9	45,8	1,0	1,2	0,1	100,0
2. PK	61,0	37,5	0,8	0,6	0,0	100,0
3. TK	38,2	56,7	3,5	1,3	0,3	100,0
4. ZDK	49,9	46,3	1,1	2,6	0,1	100,0
5. BPK	21,5	76,9	0,6	1,0	0,0	100,0
6. SBK	45,2	50,2	1,4	3,1	0,0	100,0
7. HNK	43,9	48,7	0,8	6,5	0,0	100,0
8. ZHK	36,3	60,5	0,3	3,0	0,1	100,0
9. KS	48,6	44,4	0,4	6,2	0,5	100,0
10. K10	20,3	78,3	0,8	0,5	0,0	100,0
Nerasp. Inv.	53,8	7,5	0,0	38,7	0,0	100,0
F BiH	45,1	48,6	1,1	5,0	0,2	100,0

Tehnička struktura ukupno ostvarenih investicija u nova stalna sredstva pokazuje da materijalna stalna sredstva u odnosu na ukupna učestvuju sa 93% u Kantonu Sarajevo. Od toga građevinski radovi učestvuju sa 48,6%, strojevi, oprema i transportna sredstva sa 44,4%. Biološka sredstva učestvuju sa 0,4%, proizvodi intelektualnog vlasništva sa 6,2%, dok troškovi prijenosa vlasništva zemljišta nemaju značajnije učešće (0,5%).

U Federaciji BiH materijalna stalna sredstva učestvuju sa 93,7%, dok ostala sredstva nemaju značajnije učešće (6,3%).

Struktura materijalnih sredstava po kantonima u %

Graf 5.

U Federaciji BiH i u svim kantonima, prema strukturi ulaganja u materijalna stalna sredstva dominiraju građevinski radovi i strojevi, oprema i transportna sredstva.

3. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010.

Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2018. godini 46,6% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva uloženo je u sljedeća područja djelatnosti: prerađivačka industrija (14%), trgovinu na veliko i malo (11,3%), javna uprava i odbrana (11,1%) i informacije i komunikacije (10,2%).

Na području Federacije BiH u 2018. godini 58,8% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva odnosi se na četiri područja djelatnosti: prerađivačku industriju (21,3%), trgovinu na veliko i malo (15,7%), građevinarstvo (11,6%), i proizvodnja i snabdijevanje energijom (6,8%).

Kanton Sarajevo u ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva Federacije BiH učestvuje prema području djelatnosti u: poslovanju nekretninama (81,1%), stručne, naučne i tehničke djelatnosti (71,9%), ostale uslužne djelatnosti (68,6%) i hotelijerstvo i ugostiteljstvo (68,1%).

Tabela 7. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po djelatnostima u 2018. godini u FBiH i kantonima (u 000 KM)

Djelatnost investitora	Kantoni										Nerasp. inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. K10		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	155.870	36.289	408.073	463.525	36.342	201.268	294.912	160.659	1.023.036	113.366	95.060	2.988.400
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	4.040	623	2.747	5.843	70	6.460	8.193	1.099	2.928	3.896		35.899
B Vađenje ruda i kamena	594	101	35.387	39.611		9.864	258	767	281	340		87.203
C Prerađivačka industrija	57.226	9.928	103.157	149.180	25.593	61.713	38.650	47.193	143.942	5.416	4.680	646.678
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	8.598	2.459	15.878	14.794	956	12.481	32.795	7.042	28.970	80.004	3.245	207.222
E Snabdijevanje vodom	2.908	987	9.415	10.947	1.965	1.506	10.878	6.261	17.824	4.863		67.554
F Građevinarstvo	23.337	13.153	48.220	109.628	2.505	10.467	30.726	12.239	71.002	5.656	26.338	353.271
G Trgovina na veliko i malo	26.418	6.125	93.253	60.786	1.139	38.562	52.076	56.120	116.581	4.843	21.562	477.465
H Prijevoz i skladištenje	7.020	862	29.863	23.749	737	5.969	7.358	4.804	47.899	662	4	128.927
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	3.405	132	3.379	2.210	61	1.178	12.992	9.717	73.483	745	542	107.844
J Informacije i komunikacije	4.844	27	15.593	7.121	1.276	3.665	38.552	67	105.384	139	7.592	184.260
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	464	15	4.559	728	71	289	16.133	1.729	46.416	40	650	71.094
L Poslovanje nekretninama	1.426		4.167	3.777		1.010	3.146	1.227	64.126	116	76	79.071
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	709	47	2.299	7.224	33	1.091	2.837	2.902	59.463	1.493	4.597	82.695
N Administrativne i uslužne djelatnosti	413	54	3.627	2.241	64	1.427	7.067	1.363	31.292			47.548
O Javna uprava i odbrana	4.929	915	18.966	8.996	1.203	20.957	12.731	2.607	114.217	1.847		187.368
P Obrazovanje	3.587	338	6.821	5.264	422	14.134	6.365	2.993	29.354	1.307	25.463	96.048
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	3.651	374	7.253	8.981	117	6.686	10.467	1.111	51.119	791	222	90.772
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1.687	126	2.788	2.095	108	3.713	3.372	1045	12.635	989		28.558
S Ostale uslužne djelatnosti	614	23	701	351	23	96	318	372	6119	217	89	8.923
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	2688	1.044	23.876	7.508	417	4.716	885		6310	798		48.242
Ukupno	158.558	37.333	431.949	471.034	36.760	205.984	295.799	160.658	1.029.345	114.162	95.060	3.036.642

Tabela 8. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2018. godinu u FBiH i kantonima (u %)

Djelatnost investitora	Kantoni										Nerasp.inv	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. K10		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	98,3	97,2	94,5	98,4	98,9	97,7	99,7	100,0	99,4	99,3	100,0	98,4
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2,5	1,7	0,6	1,2	0,2	3,1	2,8	0,7	0,3	3,4	0,0	1,2
B Vađenje ruda i kamena	0,4	0,3	8,2	8,4	0,0	4,8	0,1	0,5	0,0	0,3	0,0	2,9
C Prerađivačka industrija	36,1	26,6	23,9	31,7	69,6	30,0	13,1	29,4	14,0	4,7	4,9	21,3
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	5,4	6,6	3,7	3,1	2,6	6,1	11,1	4,4	2,8	70,1	3,4	6,8
E Snabdijevanje vodom	1,8	2,6	2,2	2,3	5,3	0,7	3,7	3,9	1,7	4,3	0,0	2,2
F Građevinarstvo	14,7	35,2	11,2	23,3	6,8	5,1	10,4	7,6	6,9	5,0	27,7	11,6
G Trgovina na veliko i malo	16,7	16,4	21,6	12,9	3,1	18,7	17,6	34,9	11,3	4,2	22,7	15,7
H Prijevoz i skladištenje	4,4	2,3	6,9	5,0	2,0	2,9	2,5	3,0	4,7	0,6	0,0	4,2
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	2,1	0,4	0,8	0,5	0,2	0,6	4,4	6,0	7,1	0,7	0,6	3,6
J Informacije i komunikacije	3,1	0,1	3,6	1,5	3,5	1,8	13,0	0,0	10,2	0,1	8,0	6,1
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	0,3	0,0	1,1	0,2	0,2	0,1	5,5	1,1	4,5	0,0	0,7	2,3
L Poslovanje nekretninama	0,9	0,0	1,0	0,8	0,0	0,5	1,1	0,8	6,2	0,1	0,1	2,6
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	0,4	0,1	0,5	1,5	0,1	0,5	1,0	1,8	5,8	1,3	4,8	2,7
N Administrativne i uslužne djelatnosti	0,3	0,1	0,8	0,5	0,2	0,7	2,4	0,8	3,0	0,0	0,0	1,6
O Javna uprava i odbrana	3,1	2,5	4,4	1,9	3,3	10,2	4,3	1,6	11,1	1,6	0,0	6,2
P Obrazovanje	2,3	0,9	1,6	1,1	1,1	6,9	2,2	1,9	2,9	1,1	26,8	3,2
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	2,3	1,0	1,7	1,9	0,3	3,2	3,5	0,7	5,0	0,7	0,2	3,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1,1	0,3	0,6	0,4	0,3	1,8	1,1	0,7	1,2	0,9	0,0	0,9
S Ostale uslužne djelatnosti	0,4	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,6	0,2	0,1	0,3
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	1,7	2,8	5,5	1,6	1,1	2,3	0,3	0,0	0,6	0,7	0,0	1,6
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 9. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2018. godinu u FBiH i kantonima (u %)

Djelatnost investitora	Kantoni										Nerasp . inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. K10		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	5,2	1,2	13,7	15,5	1,2	6,7	9,9	5,4	34,2	3,8	3,2	100,0
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	11,3	1,7	7,7	16,3	0,2	18,0	22,8	3,1	8,2	10,9	0,0	100,0
B Vađenje ruda i kamena	0,7	0,1	40,6	45,4	0,0	11,3	0,3	0,9	0,3	0,4	0,0	100,0
C Prerađivačka industrija	8,8	1,5	16,0	23,1	4,0	9,5	6,0	7,3	22,3	0,8	0,7	100,0
D Proizvodnja i snabdijevanje energijom	4,1	1,2	7,7	7,1	0,5	6,0	15,8	3,4	14,0	38,6	1,6	100,0
E Snabdijevanje vodom	4,3	1,5	13,9	16,2	2,9	2,2	16,1	9,3	26,4	7,2	0,0	100,0
F Građevinarstvo	6,6	3,7	13,6	31,0	0,7	3,0	8,7	3,5	20,1	1,6	7,5	100,0
G Trgovina na veliko i malo	5,5	1,3	19,5	12,7	0,2	8,1	10,9	11,8	24,4	1,0	4,5	100,0
H Prijevoz i skladištenje	5,4	0,7	23,2	18,4	0,6	4,6	5,7	3,7	37,2	0,5	0,0	100,0
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	3,2	0,1	3,1	2,0	0,1	1,1	12,0	9,0	68,1	0,7	0,5	100,0
J Informacije i komunikacije	2,6	0,0	8,5	3,9	0,7	2,0	20,9	0,0	57,2	0,1	4,1	100,0
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	0,7	0,0	6,4	1,0	0,1	0,4	22,7	2,4	65,3	0,1	0,9	100,0
L Poslovanje nekretninama	1,8	0,0	5,3	4,8	0,0	1,3	4,0	1,6	81,1	0,1	0,1	100,0
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	0,9	0,1	2,8	8,7	0,0	1,3	3,4	3,5	71,9	1,8	5,6	100,0
N Administrativne i uslužne djelatnosti	0,9	0,1	7,6	4,7	0,1	3,0	14,9	2,9	65,8	0,0	0,0	100,0
O Javna uprava i odbrana	2,6	0,5	10,1	4,8	0,6	11,2	6,8	1,4	61,0	1,0	0,0	100,0
P Obrazovanje	3,7	0,4	7,1	5,5	0,4	14,7	6,6	3,1	30,6	1,4	26,5	100,0
Q Djelatnosti zdravstvene soc. zaš.	4,0	0,4	8,0	9,9	0,1	7,4	11,5	1,2	56,3	0,9	0,2	100,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	5,9	0,4	9,8	7,3	0,4	13,0	11,8	3,7	44,2	3,5	0,0	100,0
S Ostale uslužne djelatnosti	6,9	0,3	7,9	3,9	0,3	1,1	3,6	4,2	68,6	2,4	1,0	100,0
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	5,6	2,2	49,5	15,6	0,9	9,8	1,8	0,0	13,1	1,7	0,0	100,0
Ukupno	5,2	1,2	14,2	15,5	1,2	6,8	9,7	5,3	33,9	3,8	3,1	100,0

4. Ostvarene investicije-izvedeni pokazatelji

U periodu 2013-2018. godine, ostvarene investicije po stanovniku na području Federacije BiH iznose 7.347 KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 13.212 KM.

Tabela 10. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u KM

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije						Ukupno
	2013.	2018.	2013-2018.	2016.	2017.	2018.	2013-2018.
1. USK	368	589	2.726	506	439	589	2.726
2. PK	415	895	6.237	705	1.736	895	6.237
3. TK	872	981	5.293	906	833	981	5.293
4. ZDK	942	1.311	6.273	985	1.230	1.311	6.273
5. BPK	916	1.578	7.208	1.214	1.179	1.578	7.208
6. SBK	1.008	821	5.169	914	803	821	5.169
7. HNK	1.354	1.358	7.963	1.181	1.226	1.358	7.963
8. ZHK	1.959	1.718	9.700	1.251	1.357	1.718	9.700
9. KS	2.325	2.454	13.212	2.038	2.061	2.454	13.212
10. K10	504	1.415	5.531	403	2.382	1.415	5.531
F BiH	1.222	1.383	7.347	1.141	1.257	1.383	7.347

U periodu 2013-2018. godini Kanton Sarajevo ostvario je 1,8 puta veće investicije per capita u odnosu na Federaciju BiH. Osim Kantona Sarajevo, ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH su u kantonima Zapadno-hercegovačkom za 32,0% i Hercegovačko-neretvanskom za 8,4%. Ostali kantoni imaju niži pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH, tako je Unsko-sanski kanton ostvario najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku i to 37,1% od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Tabela 11. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u % (FBiH=100)

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije						Ukupno
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2013-2017
1. USK	30,1	32,0	38,8	44,3	35,0	42,6	37,1
2. PK	34,0	135,7	71,7	61,8	138,1	64,7	84,9
3. TK	71,4	61,8	84,9	79,4	66,3	70,9	72,0
4. ZDK	77,1	77,5	76,3	86,3	97,9	94,8	85,4
5. BPK	75,0	96,3	101,8	106,4	93,9	114,2	98,1
6. SBK	82,5	67,6	70,9	80,2	63,9	59,4	70,3
7. HNK	110,8	119,0	123,8	103,5	97,6	98,2	108,4
8. ZHK	160,4	145,5	145,8	109,7	108,0	124,2	132,0
9. KS	190,3	198,8	168,6	178,6	164,0	177,5	179,8
10. K10	41,3	33,8	37,0	35,3	189,5	102,3	75,3
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U 2018. godini u Kantonu Sarajevo ostvarene investicije per capita su oko 1,7 puta veće u odnosu na Federaciju BiH. Takođe, ostvarene investicije per capita su u Zapadno-hercegovačkom kantonu 1,2 puta veće od prosjeka Federacije BiH, dok su u Bosansko-podrinjskom kantonu za 14,2% veće. Unsko-sanski kanton u 2018. godini ostvario je najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku i to 42,6% od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Rezime

- Ostvarene investicije, odnosno vrijednost efektivno izvršene izgradnje i nabavke objekata, opreme i ostalih investicionih ulaganja na području Kantona Sarajevo u periodu 2013-2018. godine iznose 5.703,5 miliona KM i to je 34,3% ukupno ostvarenih investicija na području Federacije BiH.
- Vrijednost ostvarenih investicija na području Kantona Sarajevo u 2018. godini su iste u odnosu na 2013. godinu. Na području Federacije BiH ostvarene investicije u 2018. godini u odnosu na 2013. godinu veće su za 6,8%.
- Na području Federacije BiH vrijednost ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2018. godini iznosi 3.036,6 miliona KM, a vrijednost ostvarenih investicija u materijalna stalna sredstva iznosi 2.844,8 miliona KM. U 2018. godini ostvarene investicije u nova stalna sredstva u Kantonu Sarajevo iznose 1.029.346 miliona KM i čine 33,9% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Federacije BiH.
- U strukturi ulaganja u materijalna sredstva u većini kantona dominiraju ulaganja u strojeve, opremu i transportna sredstva.
- Najmanje učešće u ukupno ostvarenim investicijama u posmatranom periodu imao je Bosansko-podrinjski kanton od 1,2%, Posavski kanton od 1,6% i Kanton 10 od 2,7%. Kanton Sarajevo ostvario je najveće učešće u ukupno ostvarenim investicijama na području Federacije BiH. Posmatrano po godinama učešće Kantona Sarajevo je: 2013. godine 36,2%, 2014. godine 38,0% , 2015. godine 32,4%, 2016. godine 33,8%, 2017. godine 31,2% i 33,9% 2018. godine.
- Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2018. godini 46,6% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva uloženo je u sljedeća područja djelatnosti: prerađivačka industrija (14%), trgovinu na veliko i malo (11,3%), javna uprava i odbrana (11,1%) i informacije i komunikacije (10,2%).
- Na području Federacije BiH u 2018. godini 58,8% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva odnosi se na četiri područja djelatnosti: prerađivačku industriju (21,3%), trgovinu na veliko i malo (15,7%), građevinarstvo (11,6%), i proizvodnja i snabdijevanje energijom (6,8%).
- U periodu 2013-2018. godine, ostvarene investicije po stanovniku na području Federacije BiH iznose 7.347 KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 13.212 KM. U posmatranom periodu Kanton Sarajevo ostvario je 1,8 puta veće investicije per capita u odnosu na Federaciju BiH. Ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH, ostvarene su u kantonima Zapadno-hercegovačkom za 32,0% i Hercegovačko–neretvanskom za 8,4%, dok ostali kantoni imaju znatno niži pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH.

U 2018. godini u Kantonu Sarajevo ostvarene investicije per capita su oko 1,7 puta veće u odnosu na Federaciju BiH. Takođe, ostvarene investicije per capita su u Zapadno-hercegovačkom kantonu 1,2 puta veće od prosjeka Federacije BiH, dok su u Bosansko-podrinjskom kantonu veće za 14,2%. Unsko-sanski kanton u 2018. godini ostvario je najmanje ukupno ostvarenih investicija po stanovniku i to 42,6% od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Tabele

Tabela 1. Ukupno ostvarene investicije u FBiH (u 000 KM).....	5
Tabela 2. Indeksi ostvarenih investicija	5
Tabela 3. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama FBiH u (%)	6
Tabela 4. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u 000 KM).....	9
Tabela 5. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %).....	9
Tabela 6. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %).....	10
Tabela 7. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po djelatnostima u 2018.godini u FBiH i kantonima (u 000 KM).....	12
Tabela 8. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2018. godinu u FBiH i kantonima (u %)	13
Tabela 9. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2018. godinu u FBiH i kantonima (u %)	14
Tabela 10. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u KM.....	15
Tabela 11. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u % (FBiH=100)	15

G r a f o v i

Graf 1. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u periodu 2013-2017.god. (FBiH=100%).....	6
Graf 2. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama (period 2013-2018=100%)	7
Graf 3. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u 2018. god. u 000 KM.....	8
Graf 4. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva u 2018. god. u % (FBiH=100%)	8
Graf 5. Struktura materijalnih sredstava po kantonima u %	10

Izvori:

- Investicije u stalna sredstva u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2018. godinu, Statistički bilten 301. Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, 2019. godine.